

AKDENİZ GÜNEŞİNDE, AMBARGO GÖLGESİNDE

Oyunculara ödenebilen yıllık 20 bin liralık ücretler, saha yapılsın diye düzenlenen tarlalar, “pis adam”dan öteye gitmeyen küfürler... Kıbrıs'ın güneyi yıldızları ağırlasa da kuzeyde gerçek futbolu bulacaksınız!

Yazı Hilal Gülyurt Fotoğraflar Barış Tekin

FUTBOL

metre uzağa tükürüyor. Yanına gittiğimizde maçın ikinci yarısı ve iki takımın da henüz golü yok. Oktay Aydınbaş, ev sahibi Doğan Türk Birliği takımının eski futbolcusu, yeni amigosu. Kendisiyle ilgili öğrenebildiğimiz tek şey bu çünkü maç sırasında bizimle oyalanmak istemiyor! Doğan Türk Birliği'nin rakibi,

Kıbrıs'ın en ateşli taraftar gruplarına sahip olan ve Süper Lig'in lideri Lefke. Lefke taraftarlarının arasında kadınların ağırlığı neredeyse erkeklere denk. Kuzey Kıbrıs'ta oynanan bütün maçların kadın ve çocuklara ücretsiz, maçların tamamının 15 lira olmasının da bunda payı var.

Lefkeliler yaklaşık 3 saatlik mesafeye rağmen kiraladıkları otobüslerle takımlarını desteklemeye gelmiş. Aralarında saçlarında bile mor renk olan bir kadın taraftar var! Bir yandan maçı seyrediyor, bir yandan FourFourTwo'ya "Takımının her maçını tribünden izliyorum, televizyondan izlemek statta olmanın yerini tutmuyor" diyor. Buket Ali, her ne kadar Facebook'ta Lefke Holiganları grubunun üyesi olarak kendini tanıtsa da hakeme ve Lefkeli futbolculara sert giren rakiplere en fazla "Geri zekâlı!" diye bağırıyor.

FourFourTwo ekibi "Anavatan"daki statlarının aksine, keyfine göre tribünde istediği yere geçebiliyor. Bu bize özel bir durum değil çünkü rakip taraftarları sadece basın tribünü ayırıyor ve sahadaki güvenlik görev-

lilerinin sayısı neredeyse bir elin parmaklarının sayısına denk. Maçın ikinci yarısında rakibine sert girdiği için oyundan atılan futbolcu, söylenerek iki takım taraftarının ortasındaki tünele girerken kimsenin tepki göstermediği düşünülürse bunda yadırganacak bir durum yok. Uzatma dakikalarında Lefkeliler tarafından sahaya yağdırılan su şişeleri haricinde asayiş berkemal ve 90 dakika bittiğinde kartondan skor tabelasının da maçı 2-1'lik skorla Doğan Türk Birliği'nin kazandığı yazıyor!

"Dinamo Bükreş'in otelindeki telefon ve faks bağlantılarını söktük ki ambargodan haberleri olmasın"

Maç sonunda taraftarlarla birlikte stattan çıkanların arasında futbolcular da var. Kuzey Kıbrıs'ta futbol amatör olarak oynanıyor ve futbolcuların hepsinin başka işleri de var. Doğan Türk Birliği'nin kalecisi, aynı zamanda uydu anteni teknisyeni Okyanus Öndağ onlardan biri. İş gereği sürekli çatılarda olması gerekiyor. Yaptığı iş tehlikeli olsa da futboldan kazandığından daha fazla para kazandığı için çalışmaya devam ediyor. Haftada üç gün idman ve bir gün maç yapmanın sonunda pazartesi günlerini çekilmez hale getirdiği aşikâr. "Her şeye değer" diyor. "Kıbrıs'ta almadığımız kupa kalmadı. Kıbrıs dışında bir yere gidemediğimizi biliyorsunuzdur zaten!"

Kıbrıs'ın diğer yarısı bu sezon Barcelona, Paris Saint-Germain gibi takımları ağırlarken Kuzey Kıbrıs takımları UEFA ve FIFA üyesi ▶

Üstte Evet, KKTC'de Şampiyonlar Ligi marşı çalmıyor!

Tribündeki taraftarlardan biri yanındaki torbadan aldığı yarım avuç çekirdeğin hepsini birden ağzına attığı sırada saha karışıyor; hakemin kararını beğenmediği için var gücüyle bağırırmaya başlıyor: "Allah bela verir sana! Pis adam!" Yaklaşık bin kişinin izlediği maçta en çok sesi çıkan o. Ayağa kalkmış bağırıırken bir taraftan da ağzındaki çekirdekleri ayıklayıp kabuklarını kendisinden yaklaşık yarım

Kıbrıslı holiganlar iş başında!

KUZEY KIBRIS'TA FUTBOL

ülkelerin takımlarıyla dostluk maçına dahi çıkamıyor, hatta onlara dokunan yanıyor! KKTC'ye futbol ambargosu da uygulanıyor, öyle ki ambargoyu önemsemeyen takımlar uzun süreli futbol sahalardan men edilmenin yanında para cezalarına çarptırılıyorlar. Kuzey Kıbrıs Gazetesi spor müdürü Songuç Kürşad ambargoyu delme çalışmalarını anlatıyor: "Buraya kamp yapmaya gelen Dinamo Bükreş'in ambargodan haberleri yoktu. Karma bir takım oluşturup onlarla bir dostluk maçı yapmak istedik. Rumlar bunu duyunca maça çıkmasınlar diye telefonlara sarıldı. Romanya'dan da durmadan arıyorlardı. Güney Kıbrıs'taki Romanya Büyükelçisi sınırdan geçip kulübün yöneticileriyle konuşmak istiyor, oyalıyoruz. Adamların otellerindeki bütün telefon, faks bağlantılarını söktük ki haberleri olmasın! O maça çıktık ama çıkmaz olaydık. Lefkoşa'nın tarihinde hava muhalefetinden ertelenen maç yoktur, o maçın devre arasında kar yağışından dolayı maç yarıda kaldı!

2007'de İngiliz kulüplerinden Luton Town'la yapılacak maç için de benzer çalışmalar yapılmış ancak Kürşad'a göre sonuç yine rezillik! "Çetinkaya'yla yapılacakları hazırlık maçı için takım sahaya çıktığında Güney Kıbrıs İngiltere Büyükelçisi stada gelip 'Bu maç oynanamaz!' dedi. Takımı sahadan geri çektiler. Çetinkayalı futbolcularla taraftarlar statta öylece kaldı."

"Boş bir araziyi gösterdiler, 'Aha şurada giyiniver' dediler!"

Kuzey Kıbrıs Futbol Federasyonu başkanı Hasan Sertoğlu bu sorunun 1983 yılında bağımsızlıklarını ilan etmeleriyle birlikte başladığını söylüyor. Zira UEFA ve FIFA "Tek ülke, tek bayrak" düsturuyla Kuzey Kıbrıs'ı bağımsız bir ülke olarak kabul etmemek için direniyor. Ambargoyu kaldırmamanın bir tek yolu var: Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin uluslararası organizasyonlarda Güney Kıbrıs Rum Devleti'yle birleşmesi.

Uzun zamandır gündemde olan bu konu için ilk adım 2012 yılının Aralık ayında atıldı. Güney Kıbrıs'ta başlayan görüşmeler, Kuzey Kıbrıs'tan sonra Sepp Blatter ve Michel Platini'nin de katılımıyla Zürih'te devam etti. Tarafların imzaladığı taslak metne göre adadaki iki devlet, ada dışında tek bayrakla temsil edilecek, milli organizasyonlarda tek takım çıkarılacak ve bu takımda Rumlarla Türkler bir arada oynayacak.

Sertoğlu birleşme için "Daha önce olduysa şimdi neden olmasın?" diyor. "Zaten başka bir yol da yok. Ambargo kalkmadan futbolcuya 'Sadece futbol oynayacaksın' diyemeyiz, yurt dışından gelen futbolcu sezon devam ederken gitmek istediğinde 'Nereye?' diye soramayız çünkü yaptığımız anlaşmaların hükmü yok. En çok şampiyon olan kulüpler bile ayakta zor duruyor."

Siirt'ten Seul'e kadar birçok farklı yerde futbol oynamış Ceyhan Eriş, Doğan Türk Birliği'nin eski futbolcularından biri. Kıbrıs'a her

Kadınlara ve çocuklara
maçlar bedava!

Maçlarda görüp görebileceğiniz
polis sayısı en fazla bu kadar

Solda Lefke
taraftarı liderliğin
keyfini sürüyor

ne kadar antrenmansız kalmadan sezonu bitirmek için gitmiş olsa da adada geçirdiği günler onun için diğerlerinden çok farklı.

Kıbrıs'ta geçirdiği zamanı "Kulübe ilk gittiğim gün bana bir valiz verip, 'Bunlar antrenman malzemelerin' dediler. Ben de antrenmana o çantayla gidip nerede giyinebileceğimi sordum. 'Aha şurada giyiniver' diye gösterdikleri yer boş bir araziydi. Tuvalet için de bir ağacın dibini kullanıyorduk. Hani o malzeme çantası vardı ya, bir gün onun içine stadin soyunma odasının tavanından kertenkele düştü!" diyerek anlatıyor.

Aynı durumda kalacağını bilse yine Kıbrıs'a gidip gitmeyeceği sorusuna cevabı

"Hiç düşünmem giderim!" Söylediğine göre Kıbrıs'ta futbolun amatörlüğü sadece saha dışında; birbirine denk birçok kulüp arasında ciddi bir rekabet var. "Yolda beni gördüğünde 'Napan?' diyerek yanaklarımdan öpecek kadar samimi taraftarlar da her yerde bulunmuyor!"

"Ambargo kalkmadıkça bizi umutlandıracak bir şey olmayacak"

Kuzey Kıbrıs Süper Ligi'nde kulüpler başkanlarının paralarıyla doğru orantılı takımlar kurduğundan bir sezon şampiyon olan takım ertesi sezon küme düşebiliyor. Durum böyle olunca, Süper Lig'in dört yıl üst üste şampiyon olan tek takımı BAF Ülkü Yurdu'nun bu sezon 2. Lig'de olmasının da şaşırtıcı bir tarafı yok! Bu sezonun en güçlü takımları Yenice, Kaymaklı, Lefke ve Doğan Türk Birliği olsa da sezonun nasıl biteceğini kestirmek çok zor. Zira Süper Lig'deki takımların iki yabancı oynatma hakkı var ve takımların dengeleri ağırlıklı olarak Afrika kıtasından gelen siyahî öğrenci-oyuncular-

dan birinin sakatlanmasına veya okuldaki derslerinin kötü gitmesine bağlı olarak alt üst olabilir! Bazen de Yenici'mi' de olduğu gibi son iki sezonun gol kralı olan futbolcunuz lig devam ederken askere gidebilir!

Tüm bunlara rağmen neden hâlâ birle-
rinin kulüp başkanlığı yapmaya çalıştığını anlamak zor. Doğan Türk Birliği'nin başkanı Bayar Piskobulu bunu "dede yadigârı" diyerek açıklıyor. "Dedem kulübün kurucularından biri. Ben de başkanlığı babamdan devraldım". Takım şampiyon olduğunda taraftarlar tura çıkarken o futbolculara verdiği sözleri nasıl tutacağını hesabını yapmaya başlıyor. "Kıbrıs'ta şampiyonluk sadece bir gece sürüyor ve başkanlar ertesi gün 'modern dilencilik!' yapmaya devam ediyor." Neyse ki bu işinde başarılı ve kulübün bir beton firmasıyla yaptığı sponsorluk anlaşması masraflarının neredeyse yarısını karşılıyor. Bir önceki sezon Süper Lig'den düşen Gençlikgücü Spor Kulübü başkanı Tekin Birinci ise tribün gelirinin 360 lira olduğu maçta 2 bin 150 lira masraf ödediklerini anlatırken geleceklerinden Piskobulu kadar umutlu değil. "Ambargo kalkmadıkça bizi umutlandıracak bir şey olmayacak."

Güney Kıbrıs Futbol Federasyonu başkanı Costakis Koutsokounnis'e göre birleşme birkaç yıl öncesine göre artık çok daha kolay. KKTC Futbol Federasyonu'nun resmi dergisine yaptığı "Kolay çünkü görüştüğümüz iki yıllık süre içerisinde dostluğumuzu da geliştirdik" açıklaması umut verici. Sepp Blatter'se ondan daha iddialı. Konu yaklaşık altı yıldır FIFA'nın masasında ve bölünmüş bir ada, futbola yeniden birleşecek!

Kıbrıs'ta hâkim güçlerin yıllardan beri ettiği beylik lafların sonuçlarından bağımsız gelişmeler de oluyor. Güney Kıbrıslı futbolcular da artık Kuzey Kıbrıs'taki takımlarda yerli statüsünde oynayabildiğinden bu sezon 1. Lig kulübü Değirmenlik iki Rum futbolcu, Demetris Vasiliou ve Argyris Christofi'yi transfer etti. Rumlardan aldıkları tepkilerden dolayı ilk haftalarda oynamasalar da lige yavaş yavaş ayak uydurmaya başladılar. Yine de tanınmış bir futbolcu olmasının dezavantajıyla tehditler alan Demetris'in Güney Kıbrıs'ta bulunan evi polis tarafından korunuyor. Federasyon başkanı Hasan Sertoğlu "Ambargonun kaldırılması için futbolcu transferleriyle alıştırmaya çalışmalarının yapılması çok önemli ve sayı devre arasında daha da artacak" diyor.

Ambargonun kaldırılması Kuzey Kıbrıs futbolu için en önemli madde olsa da Kıbrıs Gazetesi spor müdürü Songuç Kürşad'a göre tarlalarını düzleyip "Buraya saha yapın" diye belediyelere baskı yapan köylüler o sahalarda futbol oynamaya devam ediyor. Güvenlik önlemleri olmadığından güçsüz olan bazen dayak yese de kendi aralarını yine kendileri buluyorlar. Birçok konuda ambargo altında olmanın verdiği sıkıntıyla Kıbrıslılar futbola dilenmeye, FIFA üyesi olmayan ülkelerin milli takımlarıyla oynanan maçlarda Kuzey Kıbrıs'ı Zanzibar, Sealand, Kürdistan gibi takımlara karşı desteklemeye devam ediyorlar. ❁

"Taraftarlar sahaya girince 'Hah' dedim, 'Coşkun şimdi öldün!'"

Rum taraftarlar kendisini adına şarkı yazdıracak kadar sevdiren Kuzey Kıbrıslı golcü Coşkun Ulusoy, Güney Kıbrıs günlerini anlatıyor

Güney Kıbrıslı bir kulübün transfer teklifini düşünürken çevrenin tepkisini hesaba katmış mıydın?

Düşündüm ama korktuğum gibi olmadı. 2003 yılında kapılar karşılıklı açılmıştı. Kıbrıs doğumlu herkes Güney'de yerli gibi oynayabilecekti. Neo Salamis solcu bir kulüp ama yine de biraz korkmuştum. İlk idmana çağırıldıklarında başıma bir iş gelmesin diye arkadaşlarım iki arabayla beni takip etti.

Takım arkadaşların ve taraftarlar seni nasıl karşıladı?

İlk maçında bir gol attım, taraftarlar bana doğru koşuyor! Olduğum yerde kaldım, tek başıma ne yapabilirim ki? Sonra bir baktım, herkes bana sarılıyor! Bu arada maça çıktığımız statta kocaman bir pankart var, pankartın üzerinde bir Kıbrıs haritası, haritanın ortasına bir bıçak saplanmış ve etrafından kanlar akıyor! Yani Türklerin adayı ikiye böldüğünü ve kan dökülmesine sebep olduğunu ima ediyorlar. Oynadığım takımın taraftarları bana sahip çıksa da stattan ayrılan kadar içim rahat etmemişti.

Daha sonra da kendini bu kadar sevdirecek işler yapabildin mi?

Son dakikalarda gol atıp maçları çevirdiğim için beni çok severlerdi, faşist takımlara gol attığımda benden çok sevinirlerdi. Söylenmesi biraz küfürlüdür ama adıma şarkı bile yazdılar. Hatta faşist takımlara "Siz Türkleri temizlemek istemiştiniz ama şimdi bir Türk her maçta sizi temizliyor" diyorlardı.

Faşist takımların taraftarları seni hiç tehdit etmedi mi?

O takımlardan birinin stadında "En iyi Türk, ölü Türk"

yazıyordu, ben o yazının altında futbol oynamak durumunda kaldım.

Kuzey Kıbrıs'a neden döndün?

Burada yaşadım, oraya maça ve idmanlara giderdim. Kapıda o kadar kuyruk olurdu ki sabah 7'deki antrenman için 4'te kalkmam gerekirdi. Antrenmandan sonra işime gidiyordum, işten sonra akşam antrenmanına gidiyordum. Buna anca iki yıl dayanabildim. Ayrılırken benim için Neo Salamis ve Yenici'mi arasında bir maç yapıldı, maçın gelirleri transfer ücreti olarak Yenici'mi'ye bırakıldı. O maça Türk tarafından 2 bin kişi geldi! Tarihte buna benzer bir maç daha yok. Birlikte yaşayabileceğimize ve oynayabileceğimize inanıyorum.

"KİŞ KİŞ YAPARIM Kİ GOL YEMEYLİM"

Her ülkenin futbol totemi başkadır. Kuzey Kıbrıs tribünlerinin bu konudaki uzmanı Sahir Cakci'den başkası değil

Kıbrıs'ta amatör düzeyde oynanan maçları eğlenceli hale getiren en önemli şey, sayıları az olsa da kendi şiveleriyle konuşarak her pozisyona yorum yapan taraftarlar. Onların arasında açık ara önde olan kişiye mızıkası ve değişik yöntemleriyle takımına destek veren Sahir amca. Tribünde bilinen adıyla Cakci,

yaklaşık 58 yıldan beri Doğan Türk Birliği'nin maçlarında rakip, kaleye gelirken "Kış kış!" diye bağırıp takımı hücum çıkarttığına "Höküs pöküs" yapıyor; futbolcuların oyundan koptuğu zamanlardaysa devreye mızıkası giriyor. Yedi lig şampiyonluğu, iki de Kuzey Kıbrıs Kupası görmüş olduğu düşünüldüğünde maçlarda futbolcular kadar yorulması boşuna değil.